

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 21
van **GUY D'HAESELEER**
datum: 5 oktober 2016

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Respect voor officials binnen de sport - Stand van zaken

In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 353 van 12 februari 2015 over sportfederaties en een tekort aan scheidsrechters deelde de minister me het volgende mee: "Verbale en/of fysieke agressie een belangrijke reden is waarom officials stoppen." Hij meldde ook: "Binnen het opgestarte strategisch lerend netwerk ethisch sporten werd afgesproken in 2016 initiatieven te ontwikkelen rond respect voor officials."

1. Hoe staat het met de uitvoering van deze plannen?
2. Welke concrete initiatieven werden er door welke sportfederaties genomen?

ANTWOORD

op vraag nr. 21 van 5 oktober 2016

van **GUY D'HAESELEER**

1. Omtrent de problematiek van het tekort aan scheidsrechters en agressie werden op 20 oktober 2016 drie vragen om uitleg, van de volksvertegenwoordigers Imade Annouri (nr 253), Joris Poschet (nr 280) en Herman Wynants (nr. 281), behandeld in de [Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media](#). Ik verwijs alvast naar dit verslag en de bespreking aldaar.

Het klopt dat bij aanvang van het strategisch lerend netwerk ethisch sporten, begin 2015, een eerste voorstel leefde om in 2016 rond een jaarthema 'respect voor officials' te werken. Net omwille van de druk en de vraag vanuit sportfederaties, evenals de actualiteit van de thematiek, besloot de Vlaamse Sportfederatie om hier eerder op in te zetten, samen met de sportfederaties zelf, wat dan leidde tot de eerste week van de official in oktober 2015, recent herhaald in oktober 2016. VSF was overigens hiervoor al met een traject bezig, gegeven net de ruimere problematiek.

In 2015 werd vanuit het lerend netwerk trouwens ingezet op ethisch begeleiden, ethisch handelen en ethische dilemma's waarmee de doelgroep trainers, coaches en sportbegeleiders geconfronteerd wordt. Dit resulteerde in een samenwerking tussen VTS en ICES met de campagne '[Is kiezen verliezen?](#)'. In één van de cartoons en inhoudelijke themafiches wordt ingegaan op deze problematiek onder de titel '[beslissingen aanvechten](#)'. Spelreglementen goed kennen, zowel bij scheidsrechters, trainers als sporters is een belangrijk element. Ook het idee om jongeren zelf als scheidsrechter te laten optreden om ze te laten aanvoelen hoe moeilijk dit is en de voorbeeldrol die trainers vervullen, komen hierin aan bod.

Voor 2016 is dan met het lerend netwerk besloten om te werken rond 'pesten' als jaarthema. De Time Out tegen Pesten campagne (www.topindesport.be) informeert, stimuleert en ondersteunt de sportsector om actief aan een pestvrije omgeving te werken.

2. Ik verwijs naar de verantwoordelijkheid en de rol die de sportfederaties, onder stimulans van de VSF, zelf rond officials opgenomen hebben. VSF hield in 2013 reeds een bevraging bij 3.591 officials verspreid over 24 sportfederaties. De hoge responsgraad was een eerste bevestiging van de relevantie van het onderwerp. Meer achtergrondinformatie is terug te vinden in het artikel [Project Officials, een sporttakoverschrijdend plan](#). VSF ging in een traject met federaties aan de slag, wat onder meer resulteerde in een [inspiratiepakket](#).

Zo werd 'De Week van de Official' een sporttakoverschrijdend initiatief en wil respect en waardering tonen voor de wekelijkse inzet van officials in Vlaanderen. Maar liefst 37 sportfederaties zetten dit jaar mee hun schouders onder de campagneweek. De tweede editie van de Week van de Official ging door van 1 tot en met 9 oktober 2016. De [eerste editie](#) vond plaats van 3 tot en met 11 oktober 2015.

Tienduizenden scheidsrechters, juryleden, resultaatopnemers,... zorgen ervoor dat we wekelijks op een faire manier aan sport kunnen doen. En daarom wil deze actie deze belangrijke groep een week lang in de spotlights zetten. Verspreid over Vlaanderen werden leuke acties en initiatieven georganiseerd, en gebundeld via sociale media: via de hashtags #bedanktscheids en #bedanktjury én de facebookpagina [Bedankt scheids, bedankt jury](#). Om de Week van de Official een extra boost te geven, heeft de VSF een [promotiefilmpje](#) ontwikkeld.

Net zoals op de eerste editie organiseerde de Vlaamse Sportfederatie opnieuw bijscholingen voor de officials (scheidsrechters, juryleden, tijdsopnemers,...) van de deelnemende sportfederaties. Deze vonden plaats op vrijdag 7 oktober in Gent. Voor deze bijscholingen werden we dit jaar 130 inschrijvingen geregistreerd. Thema's waren 'Omgaan met verbale agressie', en 'mentale weerbaarheid, beslissingen nemen onder druk en het bewaren van objectiviteit' (met ook een sessie die zich specifiek richtte tot officials uit niet-ploegsporten).

De meeste acties werden dus gedeeld op de sociale media, maar uiteraard zijn er ook heel veel kleine gebaren die niet gedeeld werden (een geschenkje, handdruk, dankjewel,... aan de scheidsrechter). VSF heeft enkele van de [leukste acties](#) gebundeld, alsook de persaandacht die er voor het initiatief was.

Rond bepaalde thematieken of doelgroepen zijn al heel wat acties ondernomen (vanuit de overheid, sportfederaties, sportdiensten, clubs...), zoals bovenstaand initiatief rond officials aantoon. En de voorbije jaren hebben we inzake [aandacht voor ethisch sporten](#) duidelijke stappen vooruit gezet.

We willen nu de stap zetten van eenmalige acties of sensibilisering rond een bepaald thema naar een meer structurele aanpak, een totaalbeleid in functie van een ethisch sportklimaat in de sportorganisatie. Want vandaag spreken we over agressie, maar gisteren ging het over racisme en morgen misschien weer over grensoverschrijdend gedrag.

Ik wil in mijn antwoord dus een bredere aanpak suggereren, over specifieke thema's heen. Het Internationaal Centrum Ethiek in de Sport (ICES) ondersteunt, informeert en stimuleert daarom de Vlaamse sportsector om actief te investeren in ethische waarden en normen die belangrijk zijn bij een kwaliteitsvolle sportbeoefening. ICES stimuleert sportorganisaties nu om via [een 8-stappenplan](#) te werken aan een ethisch sportklimaat, binnen het totaalbeleid van de organisatie. Want het heeft geen zin om enkel met een reactiebeleid te moeten uitpakken telkens er ergens weer een vuurhaard opflakkert, maar te werken vanuit een kwaliteitsbeleid gekoppeld aan een preventiebeleid om te voorkomen dat branden kunnen ontstaan. ICES ondersteunt momenteel de federaties in het kader van hun beleidsplan voor het nieuwe decreet over de georganiseerde sportsector met deze werkwijze.